

ſkal ſige, hvorfor jeg har ſtillet Forſlaget. Selv om det ſkulde lykkes mig at faae gennemført, hvad jegønſter, at ſlaa de to Realgaminer ſammen, vil det være Noget, der ſørſt vil kunne ſte om flere Aar, det kan ikke ſte fra den ene Dag til den anden; den nuværende Realgamen af høiere Grad maa nødvendig vedblive at beſtaa endel Aar. Hvad dernæſt angaar det, hvortil diſſe Stoler ſærlig trænge til Underſtøttelſe, nemlig til Læremidler ſærlig for at kunne give tilbørlig Underviſning i Naturlære, da vil de komme til at trænge dertil lige godt, enten jeg ſaar gennemført min Lante om Sammenſmeltningen af de to Realgaminer, eller den ikke bliver gennemført. Jeg tror derfor, at det Forſlag, jeg har ſtillet, er i Overensſtemmelſe med, hvad det ærede Udvalg har foreſlaaet, naar det foreſlaar at henviſe til mig et Andragende fra Realſtolen i Holſtebro. Jeg ſkal ikke have det Allermindſte imod, naar man her i Thinget udtaler ſig beſtemt derfor, at betragte den i Grænſe ſtiftede Huſholdningsſkole for at være en Høiſkole. Det kan jo være lidt tvivlſomt, om det er ganſte korrekt. Men jeg vil betragte Thingets Afſtemning over denne Sag idag ſaaledes, ſom om Thinget derigjennem giver ſin Mening tilkjende, at det antager den for at være en Høiſkole. Jeg har ikke noget derimod; thi jeg tror, at denne Skole i og for ſig er overmaade nyttig, og maatte mere nyttig end mange af Høiſkolerne. Endelig har Udvalget foreſlaaet Thinget at henviſe et Andragende fra Enken efter Profeſſor Rump om en aarlig Underſtøttelſe. Den afdøde Landſkabsmaler Rump har ikke ſtaaet i noget Forhold til Statskaſſen, og der har ſaaledes ikke været givet mig nogen formel Berettigelſe til at kunne følge det Andragende, ſom hun allerede for længe Tid ſiden har indgivet til Kultusminiſteriet. Naar det høie Thing imidlertid nu vil indſtille dette Andragende uden Henſyn til de Konſequenter, ſom kunne ligge deri, ſkal jeg tage den Sag under fornyet Overveiſelſe, og ſaa vil jeg haabe, at jeg vil kunne komme til det Reſultat, ſom det ærede Thing gjennem ſin Afſtemning har viiſt, at detønſter.

Lange: Jeg ſkal tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af den høitærede Kultusminiſters Udtalelſer om Indſtillingen under Nr. 16 angaaende Liſtkud til Opførelſen af en Kirke i Laarup. Den høitærede Miniſter bemærkede, at han troede, at Beboerne ſelv vilde være iſtand til at udrede hele den Pengesum, der vilde være nødvendig dertil, i det Hele 23,000 Kr., iberegnet en Vedligeholdelſesfond, ſom det er nødvendigt at danne. Jeg ſkal — foruden at henviſe til, hvad den ærede Ordſfører har udtalt — tillade mig at gjøre det høie Thing opmærksom paa nogle ſæregne Omſtændigheder ved Forholdene i den paagjældende Egn, ſom efter min Mening nok kunde bevirke, at der kunde være Grund til

at ſtøtte et ſaadant Foretagende, ſelv om man kunde ſynes, at Egnen hører til de mere velhavende Egne. Den Omſtændighed, jeg vilde fremdrage, er nemlig, at alle Beboerne ere Fæſtere; de eie alſaa ikke ſelv deres Gaarde og Huſe, og de ere ikke ſikre paa, at diſſe ville gaa i Arv til deres Eiterkommere. Der er ogſaa det ſæregne Forhold tilſtede, at det Hele beſtaar af ſaakaldet Strøgods, det vil ſige, at Jorderne eies ikke af en enkelt Godſeier, men af flere forſkjellige Godſeiere, ſaa at det er blandet imellem hinanden. Men Følgen deraf er, at der er nogen Sandsynlighed for, at maatte diſſe Gaarde og Huſe ville blive ſolgte uden at komme Fæſternes eſterladte Børn tilgode. For kort Tid ſiden blev ſaaledes en Gaard ſolgt uden at den — ialtſald paa rimelige Betingelſer — blev tilbudt Fæſternes Eſterladte. Diſſe Omſtændigheder gjøre jo naturligviſ, at diſſe Folk ikke kunne have den Grund til at bringe ſaa ſtore Ofre for at realiſere dette Formaal, ſom de ellers vilde have, naar de vare ſikre paa, at det vilde komme deres Børn og Eſterladte tilgode, hvilket de ikke ere ſikre paa under diſſe Omſtændigheder. En anden Omſtændighed, der ogſaa maa bemærkes, er, at Kirketjenden eies af Folk, ſom ſlet ikke ere intereſſerede i den Egnns Velſærd, der her er Tale om, og Beboerne kunne alſaa ikke vente noget Liſtkud fra Kirkeeiernes Side til Opførelſe af Kirken. Naar de nu ſvare 2,500 Kr. aarlig i Liende, kan man med Høie ſige, at det vilde være haardt, derſom de af deres egenomme alene ſkulde udrede hele den Sum, der var nødvendig til Kirkens Opførelſe. Det er paa Grund af diſſe Omſtændigheder, at der forekommer mig at være nogen Grund for Staten til at komme Egnen til Hjælp ved Opførelſen af en Kirke. Naar man veed, at Beboerne have ſammenſkudt 13,000 Kr., maa det — efter de Paagjældendes Omſtændigheder — anſes for et meget betydeligt Offer. Som allerede udtalt af den ærede Ordſfører, har jo den tidligere Kultusminiſter givet dem Udſigt til, at der vilde blive ſtillet Forſlag om et ſaadant Liſtkud paa Finantsloven. Det glæder mig, at den nuværende høitærede Kultusminiſter har lovet, at han, hvis Thinget vedtager Indſtillingen, vil ſtille et ſaadant Forſlag til 3die Behandling, og jeg vil da udtale det Haab, at det ærede Thing vil vedtage Indſtillingen og derved foranledige, at den Forventning, ſom diſſe Folk have Grund til at nære ſom Følge af tidligere Udtalelſer fra Miniſteriet, ikke vil blive ſtuſſet.

Ordſøgeren (Th. Nielsen): Jeg forſtaar meget godt, at den høitærede Miniſter har nogen Betænkethed ved at give Statsliſtkud til Kirken i Laarup af Henſyn til, at det er en temmelig velſtaaende Egn, om hvilken Taleren er her. Naar den høitærede Miniſter uddrog to Slutninger af Thingets Vedtagelſe af Indſtillingen med Henſyn